

— Τί κάμνεις ἐκεῖ ἐπάνω τόσον ἐνωρίς μέ τὸ φῶς; εἶπεν ὁ Σπέρβερ πρὸς τὸν Κνάσθουρστ. Φαίνεται ὅτι δὲν ἐκοιμήθης ὅλην τὴν νύκτα.

— Εἶνε ἀληθές· διήλθον τὴν νύκτα ἀναγινώσκων.

— Δὲν σὲ φθάνει ἡ ἡμέρα;

— "Οχι· καταγίνομαι περὶ σπουδαίου τινος ζητήματος, καὶ δὲν θὰ κουνηθῶ παρὰ ὅταν τὸ λύσω.

— Διάβολε! .. Καὶ περὶ τίνος πρόκειται;

— Πρόκειται νὰ μάθω πῶς ὁ Λουδοβίκος τοῦ Νιδέκ εὗρε τὸν πρόγονόν μου, Ὁθωνα τὸν Νάννον, εἰς τὰ δάση τῆς Τουριγγίας. Γνωρίζεις, Σπέρβερ, ὅτι ὁ προπάππός μου Ὁθων ἦτο ὑψηλὸς ἕνα μόνον πῆχυν. Ἦτο δὲ προσφιλὴς εἰς πάντας, ἕνεκα τῶν γνώσεών του, καὶ διεκρίθη κατὰ τὴν στέφιν τοῦ Αὐτοκράτορος Ροδόλφου. Ὁ κόμης Λουδοβίκος τὸν ἐνέκλεισεν ἐντὸς τοῦ φέροντος τὰ πτερὰ του. Κατὰ τὸ γεῦμα, ὁ Ὁθων ἤνοιγε τὴν οὐρὰν τοῦ πτηνοῦ, πάντες δὲ αὐλικοὶ τε καὶ κυρία ἐθαύμαζον τὸν εὐφυᾶ ἐκείνον μηχανισμὸν. Τέλος, ὁ Ὁθων ἐξῆλθε, κρατῶν ξίφος εἰς τὴν δεξιάν, καὶ δι' ἡχηρᾶς φωνῆς ἔκραξε: «Ζήτω ὁ Ροδόλφος, τῆς Ἀβσούργης ὁ Αὐτοκράτωρ!»

Ὁ ἱστοριογράφος Βερνάρδος Χερτζύγ, ὅστις ἀναφέρει πάντα ταῦτα, δὲν μνημονεύει πόθεν ἤρχετο ὁ νάννος ἐκεῖνος... ἂν ἦτο κοινῆς καταγωγῆς... ἢ ἐξ εὐγενοῦς οἰκογενείας... τὸ ὅποῖον φαίνεται καὶ πιθανώτερον, διότι ὁ ὄχλος δὲν ἔχει τόσην εὐφυΐαν!

Ἡμῖν ἐκπληκτος διὰ τὴν ἔπαρσιν τοῦ ἀνθρωπαρίου. Ζωηρὰ ὅμως περιέργεια με ὥθησε νὰ τὸν ἀποκτήσω φίλον. Αὐτὸς καὶ μόνος ἠδύνατο νὰ μοὶ παρέχῃ πληροφορίας περὶ τῶν δύο πρὸς δεξιὰν τοῦ Οὐγού εἰκόνων.

— Κύριε Κνάσθουρστ, τῷ εἶπον μετὰ σεβασμοῦ, θὰ ἔχετε τὴν καλοσύνην νὰ μοὶ λύσετε μίαν ἀπορίαν;

Ὁ κυφός, κολακευθεὶς ἐκ τῶν λόγων μου, ἀπεκρίθη·

— Ὁμιλεῖτε, κύριε, ἐὰν πρόκειται περὶ χρονικῶν, εἶμαι ἔτοιμος νὰ ικανοποιήσω τὴν περιέργειάν σας.

— Ἀκριβῶς ἐπεθύμουν νὰ μάθω ποῖα πρόσωπα παριστῶσιν ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη εἰκὼν τῆς πινακοθήκης σας.

— "Α! εἶπεν ὁ Κνάσθουρστ, οὕτινος ἡ φυσιογνωμία ἐζωηρεύθη, ὁμιλεῖτε περὶ τῆς Ἐδβίγης καὶ τῆς Οὐλδίκης, τῶν δύο συζύγων τοῦ Οὐγού!

Ἀποθέσας δὲ τὸ βιβλίον, κατήλθε τὴν κλίμακα ἵνα εὐκολώτερον συνομιλήσωμεν.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐσπινθηροδόλου· ἐφαίνετο ἐνθουσιασμένος νὰ ἐπιδειξῇ τὴν σοφίαν του.

Φθάσας πλησίον μου μ' ἔχειρέτισεν ἐπιχαρίτως.

— Κύριε, εἶπε τείνων τὴν μακρὰν ὀστεώδη χεῖρά του πρὸς τὰς εἰκόνας, ὁ Οὐγός τοῦ Νιδέκ, πρῶτος τῆς οἰκογενείας του, ἐνυμφεύθη τῷ 823, τὴν Ἐδβίγην τοῦ Λουτζελδούργου, ἥτις ἀπεβίωσε τῷ 837, ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ, χωρὶς ν' ἀφίση

τέκνα. Ὁ δὲ Οὐγός, γενόμενος κύριος τῆς μεγάλης αὐτῆς προικῆς, δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν ἐπιστρέψῃ εἰς τοὺς γυναικαδέλφους του, πρὸς οὓς ἦλθεν εἰς αἱματηρὰς μάχας. Ἡ ἄλλη ἐκείνη γυνή, ἣν βλέπετε θωρακοφοροῦσαν, τὸν ἐβοήθησε διὰ τῶν συμβουλῶν της. Ἦτο ἀνδρὶα γυνή... ἀγνωστον πόθεν προερχομένη καὶ εἰς τίνα οἰκογενεῖαν ἀνήκουσα. Τὸν Οὐγόν, συλληφθέντα παρὰ τοῦ Φράντζ φὸν Λουτζελδούργου, καὶ μέλλοντα νὰ ἀπαγχονισθῇ, ἔσωσεν ἡ Οὐλδίκιν, κυριεύσασα τὸν ἐχθρικὸν πύργον ἐπὶ κεφαλῇς τῶν ὑπηκόων της καὶ ἀπαγχονίσασα τὸν Φράντζ ἀντ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Οὐγός τὴν ἐνυμφεύθη τῷ 843, καὶ ἔσχε παρ' αὐτῆς τρία τέκνα.

— Λοιπόν, ἀπεκρίθη ὁ σύννους, ἡ πρώτη αὐτοῦ σύζυγος ἐκαλεῖτο Ἐδβίγη, οἱ δὲ ἀπόγονοι τοῦ Νιδέκ οὐδεμίαν ἔχουσι πρὸς αὐτὴν σχέσιν;

— Οὐδεμίαν.

— Εἰσθε βέβαιος περὶ τούτου;

— Δύνημι νὰ σὰς ἐπιδειξῶ τὸ γενεαλογικὸν μας δένδρον. Ἡ Ἐδβίγη δὲν εἶχε τέκνα... Ἡ δὲ Οὐλδίκιν, ἡ δευτέρα τοῦ Οὐγού συζυγος, εἶχε τρία.

— Παραδοξόν!

— Διὰ τί;

— Ἐνόμισα ὅτι εἶδον ὁμοιότητά τινι...

— Αἱ ὁμοιότητες... ἔ. αἱ ὁμοιότητες!.. εἶπεν ὁ Κνάσθουρστ μετὰ ὀξέως γέλωτος. Ἰδέτε τὴν εἰκόνα ταύτην ἐπὶ τοῦ παλαιοῦ τούτου κυτίου· παρίστησι τὸν Χάνζ Βούρστ, τὸν προπάππον μου. Ἐχει γρυπὴν τὴν ρίνα· ἐγὼ τὴν ἔχω σιμὴν· μὴ δὲν εἶμαι ἑγγονός του;

— Βέβαια.

— Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ διὰ τοῦς Νιδέκ. Πιθανὸν νὰ ὁμοιάσῃ τῆς Ἐδβίγης, δὲν λέγω τὸ ἐναντίον· ἀλλ' ἡ Οὐλδίκιν εἶναι γενάρχης των. Ἰδοὺ τὸ γενεαλογικὸν δένδρον, κύριε!

Ἀπεχωρίσθημεν, ὁ Κνάσθουρστ καὶ ἐγώ, συνδεδεμένοι διὰ μεγάλης φιλίας.

Ε'

— Καὶ ὅμως, ἔλεγον μονολογῶν, ἡ ὁμοιότης ὑπάρχει... Ἀλλὰ εἶνε σύμπτωσις... Τί δὲ εἶνε ἡ σύμπτωσις;.. ὅ,τι ὁ ἄνθρωπος ἀδυνατεῖ νὰ ἐξηγήσῃ. Κἄτι συμβαίνει!

Ἡκολούθουν σύννους τὸν φίλον μου Σπέρβερ, ἡ δὲ εἰκὼν τῆς Ἐδβίγης ἀνεμίχθη ἐν τῷ πνεύματί μου μετὰ τῆς εἰκόνης τῆς νεαρᾶς κομῆσης.

Αἰφνης ὁ Γεδεὼν ἔστη· ἤμεθα πρὸ τῶν δωματίων τοῦ κόμητος.

— Ἐμβὰ, Φρίτζ, μοὶ εἶπε, ἐγὼ πηγαίνω νὰ φροντίσω διὰ τὴν τροφήν τῶν σκύλων· θὰ ἐπιστρέψω εὐθύς.

Εἰσῆλθον. Ὅποια δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς μου ὅτε εἶδον, ἐν τῇ σκιᾷ τῆς παστάδος τὸν κόμητα, στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ ἀγκυῶνός του καὶ παρατηροῦντά με προσεκτικῶς!

*Ἐπεται συνέχεια.

ΑΝΤ. Φ.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ:

Η Γ Υ Ν Η

ὑπὸ Γ. Α. Σενουπούλου

ΤΑ ΔΥΟ ΑΡΡΩΣΤΑ

Λήγημα

Ἡ Μαρία ἦτο χήρα. Ὁ σύζυγός της Κωνσταντῆς ἦν ξυλουργός τὸ ἐπάγγελμα, ἀποθνήσκων δ' ἀφήκεν υἱόν, τὸν μόνον κληρονόμον τοῦ ὀνόματός του, δωδεκαετῆ.

Μολονότι ἀγράμματος, καὶ ἴσως δι' αὐτὸ τοῦτο ὁ μάστρο-Κωνσταντῆς ζῶν ἔτι ἐπεθύμει ὑπὲρ πᾶν ἄλλο νὰ σπουδάσῃ ὁ υἱός του τὰ γράμματα ἵνα καταστήσῃ αὐτὸν ἐπιστήμονα.

Ἐπρεπε νὰ τὸν ἐβλέπατε μετὰ πόσου ζήλου ἐγκατέλειπε τὴν ἐργασίαν του ἵνα τρέξῃ εἰς τοὺς διδασκαλούς καὶ ἐρωτήσῃ περὶ τοῦ υἱοῦ του.

— "Ε! πῶς πηγαίνει, δάσκαλε, ὁ Περικλῆς; ἤρῳα μέ τὴν ἀπλοϊκὴν του φωνὴν ἀφαιρῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μετὰ σεβασμοῦ τὸ κασκέϊον του.

Καὶ περιέμενεν ἐναγωνίως ν' ἀκούσῃ τὴν ἀπόκρισιν τοῦ διδασκάλου, ὅτε μὲν χαροποιούσαν αὐτόν, ὅτε δέ, ἀλλὰ συνηθέστερον, πικραίνουσιν καὶ λυποῦσαν. Καὶ ἀπῆρχετο ἐκεῖθεν κατηφής, μεταβαίνων εἰς τὸ μαγαζὶ του ἵνα ἐργασθῇ καὶ κερδίσῃ χρήματα διὰ τὸν υἱόν του, τὸν ἀμελῆ Περικλῆ.

Ἐκεῖ ἔτεινον ὅλοι τοῦ αἰ σκέψεις, ὅλοι οἱ κόποι, ὅλοι αἱ ιδέαι. "Απορον πῶς ἄνθρωποι ἀγράμματοι παντελῶς καὶ ἀπλοῖ· κοὶ αἰσθάνονται τόσον πρὸς τὴν μάθησιν ἔρωτα.

Ἐνθυμοῦμαι τὸν μακαρίτην ἐρχόμενον παρ' ἡμῖν, λίαν γνωρίμοις του, διότι ὁ πατήρ μου τῷ ἐπρομήθευεν εἴτε ξυλείαν, εἴτε τὸν ἐβοήθει καὶ εἰς χρηματικὰς του ἀνάγκας, ἵνα ζητήσῃ ἐμὲ καὶ ἐρωτήσῃ περὶ τοῦ υἱοῦ του.

— "Ε! ἦρθε σήμερα ὁ Περικλῆς; μοὶ ἔλεγε; διότι ἐσυνειθίζε νὰ μοὶ τὸν στέλλῃ ὅπως τὸν προγυμνάζω.

— "Οχι, δὲν ἦλθε μαστρο-Κωνσταντῆ, ἀπεκρινόμενος, καὶ ἀνεχώρει ὁ δυστυχὴς πατήρ μέ τὴν λύπην εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλὰ καὶ ἂν ποτὲ ἤρχετο οὐδὲ ἐν λεπτὸν τῆς ὥρας ἀπεφάσιζε νὰ προσέξῃ εἰς τὰ λεγόμενά μου οὕτως.

— Περικλῆ, ἐπὶ τέλους πρόσεξε, τῷ ἔλεγον σχολαστικώτατα, δεκαπέντε ῥήματα ἐξαιρουμένα τρέπουσι τὸ ε....

— Οὐφ! ἔκαμνε μορφαίων ἐκεῖνος, μετὰ τὰς ἐξαίρεσεις αὐτὰς τῆς γραμματικῆς κοντεύω ν' ἀποξηραθῶ, κύριε Αἰσωπε.

Καὶ ἔσπευδε νὰ συλλάβῃ περιπίπταν μὴν ἵνα εἰς τὰ ὀπίσθια τῆς κολλήσῃ τεμάχιον χάρτου καὶ ἀφήσῃ αὐτὴν καὶ πάλιν νὰ πετάξῃ, ὅπερ λίαν ἐσυνειθίζε νὰ κάμνῃ ἐν τῷ σχολεῖ.

*
*

Ὁ πατήρ του κρυολογήσας αἰφνης ἀπέθανεν. Οὕτω δέ, ὡς ἀνωτέρω εἶπον, ἔμεινεν ἡ χήρα τοῦ Μαρίας μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς Περικλέους, οὐδόλως συνετισθέντος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός του, ἀλλ' εἰπὲρ ποτε ἐξακολουθοῦντος νὰ δεικνύῃ τὴν πρὸς τὰ γράμματα ἀντιπαθειάν του.

Μεγαλειτέρων μάλιστα εὐρών ἐλευθερίαν οὐδέποτε προσήρχετο εἰς τὸ σχολεῖον, ἀλλὰ πάντοτε μετ' ἄλλων φίλων, κατὰ τὴν σχολικὴν διάλεκτον, ἔσκαζε κατόρι, τρέχων ὅτε μὲν εἰς τὴν θάλασσαν, ὅτε δὲ ἐξέδραμεν ἀνὰ τὰς ἐξοχάς, καὶ ἄλλοτε μένων εἰς ἀπόκεντρα καφφρενεῖα ἐλάμβανε τὰ πρῶτα μαθήματα τῆς χαρτοπαιξίας καὶ τῆς ἀνηθικότητος.

Θὰ ἔγραφον ἐνταῦθα ποῦ καταλήγουσιν οἱ οὕτω πράττοντες, ἀλλ' οὐ τῆς παρούσης ὥρας. Ὁ σκοπὸς μου εἶνε ἄλλος, ν' ἀφηγηθῶ τὸν βίον τοῦ Περικλέους, ἀπλούστατον, εἰν' ἀληθές, ἀλλὰ λίαν συγκινητικὸν καὶ ἐνδιαφέροντα.

Ὁ Περικλῆς αὐξανόμενος εἰς ἡλικίαν ὑφ' ὅρους ἐπιτρέποντας αὐτῷ μικράς τινας ἀταξίας τὸ πρῶτον, ἐσυνείθισεν εἶτα καὶ αὐτὸς νὰ μὴ δέχεται παρκτηρήσεις καὶ τοὺς γονεῖς του νὰ μὴ τολμῶσι νὰ τοῦ κάμνωσι τοιαύτας, ἢ λίαν ἀσθενεῖς καὶ οἰονεῖ χαϊδευτικάς.

Τυχὼν φύσεως λίαν εὐπλάστου, ἀφείθη μόνος νὰ τὴν μορφώσῃ, καὶ ἐκ τῆς συνήθους πρὸς ἄλλα παιδιὰ τῆς γειτονίας σχέσεως, ἔπλασε ταύτην, λίαν ταχέως μάλιστα, ἄγαν αὐθάδη καὶ ἀτίθασον.

Ἀμεσον τούτου ἐπακολούθημα ἦν ἡ πρὸς πάντας παρκαοή, ἡ κατ' ἰδίαν βούλησιν διεξαγωγή πᾶσης αὐτὸν ἀφορώσης ὑποθέσεως καὶ ἡ αὐτῷ ἀρέσκουσα διευθέτησις τῶν ἐργασίμων ὥρῶν, δηλαδὴ τῶν ὥρῶν τῆς διασκεδάσεως, διότι ποτὲ δὲν εἰργάζετο.

Ὁ οὕτω χαρᾶς ὑπ' αὐτοῦ δρόμος, ὁμαλὸς βεβαίως κατὰ τὸ φαινόμενον εἰς πάντα ἄπειρον τῶν κοινωνικῶν βραβείων, ἦτο ἀδύνατον διὰ πάντα πεπειραμένον νὰ ἔχῃ καὶ ὁμαλὸν τὸ τέλος διὰ τὸν Περικλέα. Ὁ βίος του ἔβαινε, πρὸς μεγάλην του χάραν, εὐχάριστος, ρόδινος, ἂν θέλετε, καὶ τῷ προσεμεῖδία ὑπισχνούμενος αὐτῷ εἰς τὸ μέλλον μεγαλειέρας ἡδονὰς καὶ ἀπολαύσεις. Ἀλλὰ πάντως, ὁ κανονικῶς ἐκτυλισσόμενος οὗτος μῦθος, θὰ ἐδείκνυνεν ἓνα κόμβον ὥς εἶνε δὲ πασιδῆλον, ὁ δεύτερος καὶ τρίτος κόμβος δὲν ἤθελον βραδύνει ἐπιφέροντες μεθ' ἐκυτῶν καὶ ἓνα *λυμένον*, τὴν αἰφνιδίον διακοπὴν τῆς ἀπολυστικῆς ταύτης ζωῆς του.

Τοῦτο θέλοντες νὰ προλάβωσιν οἰκογενειακοὶ φίλοι, ἐνούθητησαν αὐτόν, συμβουλευσάντες καὶ τὴν μητέρα του πῶς καταλληλότερον νὰ φερθῇ.

Ἐσπέραν δέ τινα, ὅτε κατὰ τὸ συνήθες ὁ Περικλῆς εἰσήρχετο εἰς τὸν οἶκόν του ὀλίγον τι βεβρηγμένος, εὗρε τὴν μητέρα του κλαίουσαν.

Τῷ ἐφάνη τοῦτο παράδοξον, ἐπειδὴ πάντοτε ἔκρυπτεν αὕτη τὰ δάκρυά της, καὶ τὴν ἠρώτησεν. Ἡ καρδίᾳ του ἐμαλάσσετο ἔτι εἰς τὴν δύναμιν τῶν μητρικῶν δακρύων δὲν εἶχε ὀλοτελῶς ἀποβάλλει πᾶν τρυφερόν αἰσθημα.

Τὴν ἐρώτησίν του ἐπηκολούθησε συνδιάλεξις μυστικῇ, τρυφερά, ἀγία, συνδιάλεξις μητρὸς δυστυχοῦς πρὸς ἀπολωλότα υἱόν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης ὁ Περικ-

κλῆς ἐφαίνετο δακρύων, καὶ ὥσεί εἰς ἄλλον τινὰ κόσμον ἰδεῶν μεταβαίνων, κόσμον ἄγνωστον μέχρι τοῦδε αὐτῷ, ὁ ὁποῖος φαίνεται τὸν ἡυχαρίσκει, διότι μετὰ τὸ πέρας τῆς συνδιαλέξεως ταύτης ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς του δακρύβρεκτος.

Τὰ δάκρυα ταῦτα ἦσαν βάπτισμα σωτηρίας δι' αὐτόν. Ὁ Περικλῆς μετενόησε καὶ ἐσώθη.

* *

Ἐκτοτε μετέλλαξεν ἔξεις καὶ συνθεῖας. Ὁ βίος του ὑπέστη ἀλλοίωσιν.

Ἦγειρετο τὸ πρῶτ' καὶ μετέβαινε νὰ ἐργασθῇ παρὰ πατρικῷ του φίλῳ φερετροποιῷ.

Ἡθέλησε ν' ἀκολουθήσῃ τὸ ἔργον τοῦ πατρὸς του, νὰ γίνῃ ξυλουργός, καὶ παρέμεινεν ὡς μαθητευόμενος ἐκεῖ εἰς τὸ φερετροποιεῖον τοῦ πατρικοῦ φίλου.

Τὰς πρώτας ἡμέρας τῷ ἐφάνη πολὺ δυσχερὲς νὰ κρατῇ τὸν σκέπκρον καὶ νὰ τὸν καταφέρῃ ἐπὶ τῶν ξύλων κανονικῶς λειαινῶν ταῦτα ἐξ ἴσου, πολὺ δὲ κοπιῶδες ν' ἀνακινῇ τὰς χεῖρας κρατῶν τὸν μέγαν πρίονα καὶ ν' ἀποκόπτῃ, τῇ βοηθείᾳ καὶ ἐτέρου μαθητευομένου, ἀκριβῶς εἰς τὴν χαρᾶς θείσαν γραμμὴν ὑπερμεγέθη σανίδα.

Καὶ ὅμως κατενίκησε πᾶν τὸ ἀναφανισμένον ἐμπόδιον, κατενίκησε τοὺς κόπους καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐτελειοποιεῖτο εἰς τὸ ἔργον. Ἡ ὀκνηρία τὸν εἶχεν ἐγκαταλείψει καὶ εἰργάζετο, εἰργάζετο πάντοτε μὲ ὑπομονὴν γέροντος ἐργάτου.

Κάποτε ἤλθέ τις καὶ παρήγγειλεν εἰς τὸν πρωτομάστορα ἓνα φερετρον διὰ τὸν υἱὸν ἑνὸς πλουσίου τραπεζίτου κατοικοῦντος ἐκεῖ που πλησίον. Ἦτο ἐορτὴ καὶ οἱ ἐργάται ἄπαντες ἔλειπον.

— Περικλῆ, εἶπεν ὁ πρωτομάστορας, πιάσε, καὶ μένε, νὰ τὰ μέτρα, ξύλα εἶνε ἔτοιμα, κομμένα, κάνε ἓνα κασόνι, καὶ τὸ γρονιόρμε ἔπειτα μαζί.

Ὁ Περικλῆς ἐξεδύθη τὸν ἐορτάσιμον ἐπενδύτην του καὶ ἤρξατο μετὰ ζέσεως προσαρμόζων τὰ ξύλα πρὸς ἀλληλαί.

Εἰργάζετο καὶ ἐσκέπτετο.

— Τὸ καὶμένο τὸ παιδί, διανοεῖτο, ἦταν συμμαθητῆς μου, πλούσιος, ἀλλὰ καταδεκτικὸς καὶ ἐπιμελής. Ἐμάθενε γράμματα. Ἀπόδειξις πῶς ἐκεῖνος ἐτελείωνε ἐφέτος τὸ γυμνάσιον καὶ γὰρ κάνω τὸν μαρκαγὸ καὶ μάλιστα ὅσο τὸ συλλογίζομαι ποῦ κάνω τὸ κασόνι του τώρα.

Ἀρὰ γε νὰ τὸ ἔξερῃ, γιὰτὶ δὲν ἐπέθανε ἀκόμη. Τὸν ἀποφάσισαν μονάχα οἱ γιαιτροί. Μὰ ὁ Θεὸς μας τί δὲ κάνει. Τὸν ἄρρωστο τὸν ζωντανεῖ καὶ ἓνα ἄλλον ποῦ εἶνε καλὰ τὸν ἄρρωσταίνει καὶ πεθαίνει. Δὲν εἶνε ἀδικία αὐτὸ ἄρὰ γε; Μὰ πάλι ποῖός ἔξυρει ἂν ἐκεῖνος ποῦ πεθαίνει δὲν ἦταν περιττός ἑστὸν κόσμῳ καὶ ὁ ἄλλος ποῦ ζωντανεῖ δὲν θὰ κάνῃ ἓνα καλὸ, μεθαῦριο ποῦ θὰ μεγαλώσῃ καὶ θὰ σπουδάσῃ.

Εἰργάζετο καὶ ἐσκέπτετο.

— Ἦταν συμμαθητῆς μου, τὸ καὶμένο τὸ παιδί. Ἐκεῖνος ἐσπούδαζε μὲ

τὴν καρδίᾳ του καὶ ἂν τὸν ἀφήσῃ ὁ Θεὸς νὰ ζήσῃ θὰ σπουδάσῃ ἀκόμη, θὰ ὠφελήσῃ τὴν πατρίδα μας. Ἐγὼ ὅμως ἔγινε μαρκαγὸς καὶ κάνω κασόνια γιὰ νὰ θάβω τὸν κόσμον. Τί ἄσχημη δουλειά! ἂν δὲ πεθαινῇ ὁ κόσμος, ἐγὼ δουλειά δὲν θὰ ἔχω καὶ θὰ πεθάνω τῆς πείνας καὶ ἔπειτα θὰ μὲ θάψουν μὲ τὸ δικό μου κασόνι ποῦ ἔκανα γιὰ ἓνα ἄλλον. Τούλάχιστον γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν θὰ πληρώσω. Τί ἄσχημη δουλειά.

Εἰργάζετο καὶ ἐσκέπτετο.

— Τὸ καὶμένο τὸ παιδί, τὸ λυποῦμαι.

Γιὰτὶ νὰ πεθάνῃ ἐκεῖνο καὶ νὰ μὴν πεθάνῃ ἓνα ἄλλο. Τὸ ἔδιο εἶνε τὸ κασόνι θὰ μᾶς τὸ πλήρωναν πάντα. Πόσο περίεργος εἶνε ὁ κόσμος. Ὁ ἄνθρωπος ζῇ ἀπὸ τὴν δυστυχίᾳ τοῦ ὁμοίου του. Ἄν δὲν σκοτώσῃ κανέναν, ἂν δὲν κλέψῃς τὰ χρήματα ἑνὸς ἄλλου, ὁ δικηγόρος δὲν θὰ ἔχη μὴ δραχμὴν νάγοράσῃ ψωμί γιὰ τὰ παιδιὰ του. Ἄν δὲν ἀρρωστήσῃ, ὁ γιαιτρός δὲν ἔρχεται νὰ δῇ τὸ σφυγμὸ σου καὶ νὰ σοῦ ζητήσῃ ἓνα τάλληρο. Ἄν δὲν πεθάνῃ δὲν θὰ σὲ ψάλλουν οἱ παπᾶδες, δὲν θὰ σοῦ σκάψῃ λάκκον ὁ νεκροθάπτης, δὲν θὰ σοῦ κάμῃ κασόνι ὁ μαρκαγὸς, γιὰ νὰ πληρωθοῦν ὅλοι αὐτοί. Καὶ ὅμως ἐγὼ τὸ κάνω χωρὶς νὰ πεθάνῃ τὸ καὶμένο τὸ παιδί.

Εἰργάζετο πυρετωδῶς καὶ ἐσκέπτετο ὅτε εἰσῆλθεν ὁ πρωτομάστορας.

— Περικλῆ!

— Μάστορα, ἐτελείωσε τὸ κασόνι.

— Ναί, μὰ δὲν ἔξερεις τὸ παιδί εἶνε καλλίτερα ἔμαθα, καὶ λένε οἱ γιαιτροὶ πῶς θὰ ζήσῃ. Ἐκοιμώτανε καὶ ἐξύπνησε πολὺ ἰδρωμένο. Αὐτὸς ὁ ἰδρὼς θὰ τοῦ κάνῃ καλὸ.

— Ὡστε πᾶσι χαμμένος ὁ κόπος μου, ἐσκέφθη ὁ Περικλῆς. Καὶ γὰρ γι' αὐτὸν τόσην ὥραν ἐκοπίαζα καὶ ἰδρώσα.

Καὶ ἔλαβε τὸν ἐπενδύτην του ἔν' ἀπέλθῃ.

Πολὺ ἐγωῖστικὴ ἡ σκέψις του. Ποσάκις ὁ ἄνθρωπος δὲν σκέπτεται οὕτω δι' ἑν τίποτε.

Εἶπον τοῦ Περικλῆ νὰ κάμῃ ἓνα φερετρον δι' αὐτὸ τὸ παιδί. Αὐτὸς πρόθυμος καὶ ταχὺς τὸ κυριώτερον τὸ ἐτελείωσε. Ποῦ εἶνε ὁ πελάτης, ποῦ εἶνε τὸ θῦμα; Διατί νὰ εἶνε καλλίτερα; πρέπει νὰ πεθάνῃ. Νὰ πάγῃ ὁ κόπος χαμμένος; ὅχι, εἶνε ἀδύνατον.

Αὐτὰ ἐσκέπτετο ὁ Περικλῆς ἐξεληθὼν τοῦ ἐργαστηρίου.

Ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἀλλόφρων ἠρώτησεν ἓνα ὑπηρέτην:

— Δὲν θὰ πεθάνῃ ὁ ἀφέντης σου;

Ὁ ὑπηρέτης ἐκπληκτός:

— Ὅχι, δόξα σοι ὁ Θεός.

Ὁ Περικλῆς ἐφυγεν ἐκεῖθεν λυπημένος κατάκαρδα. Ἦθελε νὰ πεθάνῃ αὐτὸς διὰ τὸν ὁποῖον ἐκοπίασε νὰ κάμῃ τὸ φερετρον.

Ἀλλοῖται πολὺ ἦσαν αἱ νῦν σκέψεις του ἀπὸ τὰς πρώτας. Τὸν ἐλυπεῖτο πρὶν τὸν παλαιὸν συμμαθητὴν, διότι ἐκινδύνευε, καὶ τώρα ζηλότυπος αὐτὸς ἄχθεται διὰ τὴν καλλιτέρευσιν τῆς ὑγείας του.

Ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ χλωμοῦ καὶ δούσθιμος.

— Τί ἔχεις, Περικλῆ μου; τὸν ἥρωτησεν ἀνήσυχος ἡ μήτηρ.

— Νά, μὲ πονῇ τὸ κεφάλι. Εὐγῆνα ἰδρωμένους ἀπὸ τὸ μαγαζὶ καὶ μοῦ φαίνεται πῶς ἐκρύωσα.

— Νὰ πέσης, παιδάκι μου, στὸ κρεβάτάκι σου. Νὰ σοῦ κάνω ἓνα ζεστό.

Τὸ ζεστὸν ἡτοιμάσθη καὶ τὸ ἐρόφρησεν δολόκληρον ὁ Περικλῆς, ἀλλὰ ἡ κακοδιαθεσία τοῦ ἠῤῥαζεν. Ἡσθάνετο τὴν κεφαλὴν τοῦ πυρακτουμένην, ὁ σφυγμὸς τοῦ ἐκτύπα ἰσχυρότερον.

— Μητέρα, τὸ κεφάλι μου καίει, πάει νὰ σπάσῃ. Νὰ φωνάξῃς ἓνα γιαντρί. Αὐτὸν ποῦ γιαντρένει τὸ παιδί τοῦ γείτονά μας τοῦ πλουσίου.

Ἡ μήτηρ πρόθυμος ἔσπευσεν.

— Γιαντρέ μου! νὰ σοῦ χάρις ὁ Θεὸς τὰ παιδάκια σου, ἔλα νὰ μοῦ σώσης τὸ παιδί μου. Ἐνα τῶχω, ἡ ἀμοιρη.

Ὁ ἰατρός τὴν ἠκολούθησεν εἰς τὸν οἶκόν της. Εὗρε τὸν Περικλῆ κατὰκείμενον, ἀδρανῆ, ὠχρόν.

— Δὲν εἶν' ἀλήθεια, γιαντρέ μου, πῶς δὲν ἔχει τίποτε; Δὲν θὰ μοῦ τὸ σώσης τὸ μονάκριβό μου;

— Ναί, τίποτε δὲν ἔχει. Κρυωμένο εἶνε μόνον. Νὰ τὸ τρίψῃς καλὰ καλὰ, νὰ τοῦ δώσης ἓνα ζεστό καὶ νὰ τὸ σκεπάσης πολὺ. Ἀμα ἰδρῶσῃ τὴν νύκτα, νὰ τ' ἀλλάξῃς καὶ τὸ παιδί σου, ἔννοιά σου, θὰ γίνῃ καλὰ. Αὐριο τὸ πρωὶ θὰ τὸ ξαναἰδῶ.

Μετὰ πόσης φροντίδος τὸ ἔτριψε, μετὰ πόσων παλμῶν τῷ πρесеκεύαζε τὸ ζεστό τοῦ ψιθυρίζουσιν χαμηλοφῶνως παρακλήσεις καὶ εὐχάς, εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις.

Τὴν νύκτα ἐκάθησε παρὰ τὸ προσκέφαλόν τοῦ βλέπουσα εἰς τὸ ὠχρόν τῆς κανδύλας φῶς τὴν ὠχρότητα τοῦ προσώπου τοῦ, καὶ αἰσθανομένη τὴν ταχέϊαν ἀνάπαλιν τοῦ στήθους τοῦ ὡς ἰδικὴν της.

Ἐκυπτεν ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ ζητοῦσα νὰ ἰδῇ τὸν ἀναθρώσκοντα θρόμβον ἰδρώτος, τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας τοῦ, ἀλλὰ μάτην!

Παλαιὸν τι ἐπίμηκες ὠρολόγιον, ὀρθοῦμενον ὡς φάσμα εἰς τινὰ σκοτεινὴν γωνίαν τοῦ δωματίου, ἐσήμανε τὴν πρώτην μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

— Ἀχ! εἶπεν ἡ τάλαινα μήτηρ ὥσει ἀπαντῶσα εἰς τὸ ἄχ τοῦ ὠρολογίου· δὲν θὰ ἰδρῶσῃ, Παναγίτα μου! θὰ σοῦ ἀνάψω ἓνα κερί ἕνα μὲ τὸ μπόι τοῦ.

Φαεινὴ τις σκέψις διήλθε τοῦ νοῦ της. Ἡγέρθη, ἔλαβεν ἔλαιον ἀπὸ τῆς κανδύλας τῶν εἰκονισμάτων καὶ ἤλειψε τοὺς κροτάφους τοῦ. Αὐτὸ θὰ σοῦ κάνῃ καλὸ, Περικλάκι μου, ἐψιθύρισε καὶ ἔκυψεν ἀποθέτουσα φίλημα θερμὸν, μητρὸς δυστυχοῦς φίλημα, ἐπὶ τῶν ψυχρῶν χειλέων τοῦ.

Ὁ Περικλῆς ἐκίνησε τὰ χεῖλη τοῦ.

— Τὸ κακὸ μοῖρο τὸ παιδί, ἐψιθύρισε ἀσθενῶς.

Ἡ μήτηρ ἤκουε προσεκτικῶς.

— Τὸ κασόνι τοῦ, ἐπανάλαβεν ὁ Περικλῆς.

Ἡ μήτηρ ἔντρομος ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας.

— Νὰ πεθάνῃ τόσῳ νέο, ἐπρόφερε μόλις ἀκουόμενος καὶ πάλιν.

Ἡ μήτηρ ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα ἵνα προσευχηθῇ. Οὐδὲν ἔλεγεν· αἱ λέξεις ἔφυγον τὸν νοῦν της καὶ τὰ χεῖλη της. Ἐφαίνετο ὡς ἀγαλμα... ὅχι, ὡς εἰκὼν γραφεῖσα ἐν ὥρᾳ... ἀλλ' οὕτε. Ὡς σκέψις γεννηθεῖσα ἐν διανοίᾳ σκοτεινῇ καὶ ἀπηλπισμένη, ὡς φάσμα ἄγιον πρσιτώμενον ἐν ἀπόπτῳ εἰς τὸ ὄνειρον ἀσθενοῦς ὑπὲρ οὗ καὶ δέεται.

Τέλος οὐδέποτε θερμότερα προσευχὴ καὶ ἐκφραστικώτερα ἐν τῇ σιωπῇ της ἤρθη πρὸς τὸν Οὐρανόν.

Ἡγέρθη τὸ πρωὶ ἵν' ἀνοιξῇ εἰς τὸν ἰατρὸν. Ἦτο ὀγδόη ἡ ὥρα καὶ ὁ Περικλῆς ἐκοιμᾶτο.

— Δὲν τὸ ἔλλαξες τὸ παιδί, ἥρωτησεν ὁ ἰατρός.

— Ἀχ! γιαντρέ μου, δὲν ἴδρωσε, ἐπρόφερεν ἐν ἀπελπισίᾳ.

— Τὸ καυμένο τὸ παιδί, ἐψιθύρισε ὁ Περικλῆς.

— Ἄς τὸν ἔμπνησῶμεν, εἶπεν ὁ ἰατρός. Θὰ σοῦ στείλῳ ἓνα δροσιτικὸ νὰ τοῦ δίνῃς κάθε μισῇ ὥρᾳ μιὰ κουταλιά· θὰ περάσῳ τ' ἀπόγευμα.

Ὁ Περικλῆς ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ. Τὸ χρῶμα τοῦ εἶχεν ἀλλάξει. Ἐφαίνετο κίτρινος.

— Περικλῆ μου! ἐπρόφερεν ἡ μήτηρ, δὲν μοῦ 'μιλεῖς; Δὲν γνωρίζεις τὴν μητεροῦλά σου;

Ὁ Περικλῆς ἐστύλωσε τὸ βλέμμα τοῦ ἄτονον ἐπὶ τῆς μητρὸς τοῦ ζητῶν νὰ διακρίνῃ τι γινώριμον.

— Ν' ἀποθάνῃ τόσῳ νέος!

— Ἀχ, μάτια μου, μὴ μοῦ τὸ λές αὐτό.

— Τὸ καυμένο τὸ παιδί, ἐψέλλισε πάλιν ὁ Περικλῆς.

— Ἀχ! σῶπα μάτια μου! σῶπα.

Καὶ ἔκλαιεν ἡ ταλαίπωρος μήτηρ.

Κατὰ ἡμίσειαν ὥραν τοῦ ἔδιδεν, ἡμιανοίγουσα τὰ χεῖλη τοῦ, τὸ ἰατρικόν.

Ὁ ἀσθενὴς τὸ κατέπινε μηχανικῶς.

Ἡ θέσις τοῦ ἐφαίνετο ἡ αὐτὴ, ἀπὸ τίνος μάλιστα εἶχε κλείσει καὶ τὰ ὄμματα.

Ἡ μήτηρ πλέον ἵστατο ἐκεῖ ἐπάνω τοῦ ὡς φρουρὸς ἀγγελοῦ φυλάττουσα τὴν ζωὴν τοῦ τέκνου της.

Ἡλπιζεν ἡ δυστυχὴς ὅτι ὁ θάνατος δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ τὸ ἀφαρπάσῃ τόσῳ νέον, ἀπρὸ μάλιστα τὴν ἡγχαρίσκει ἡδὴ ἐργαζόμενον, τὸ ταλαίπωρον!

Καὶ ἔμενεν ἐκεῖ κλίνουσα ἐπάνω τοῦ, ὥσει ἵνα τὸ σκιάσῃ ἀπὸ τὸν κίνδυνον, τὸν ὅποιον ἐβλεπεν ἐρχόμενον.

Ἡ μεσημβρία παρῆλθεν, ἀλλὰ δὲν μετέλλαξεν ἡ μήτηρ τὴν θέσιν της. Ἡ κόμη της λυτὴ ἔπιπτεν ἐπὶ τῶν ὤμων. Τὸ σῶμα της ἀκίνητον πλέον ἔδιδεν ἰδέαν τοῦ ἀγάλματος τῆς Νιόβης. Τὴν μόνην διαφορὰν ἣν εἶχεν ἦσαν τὰ δάκρυα.

Ἡ θύρα ἤνοιξε καὶ ὁ ἰατρός εἰσῆλθε, χωρὶς ἡ μήτηρ νὰ ἐννοήσῃ τι. Ἡ προσοχή της ἦν ἀλλοῦ ἐστραμμένη. Ἐβλεπε τοῦ

τέκνου της τὰς παρειὰς πορφυρομένους ἐλαφρῶς, τὰ ὄμματα ἀνοιγόμενα καὶ τὰ χεῖλη διαστελλόμενα. Ἐνόμισεν ὅτι ἦτο σημεῖον τῆς ἐπανερχομένης ζωῆς. Ἄλλο ὅμως ἐπρόδιδε τοῦ ἰατροῦ τὸ θλιβερόν βλέμμα. Ἐγνώριζεν ὅτι ἦτο ἡ τελευταία πάλιν τῆς ζωῆς κατὰ τοῦ θανάτου.

— Τὸ καυμένο τὸ παιδί ἐσώθηκε, μητέρα, ἐψιθύρισε.

Καὶ ἔπεσεν εἰς ἀκίνησιαν.

Ἐκυψεν ὁ ἰατρός καὶ ἠεροῦσθη. Ἡ ψυχὴ εἶχεν ἀποπτεῖ ἀφήσασα κενὸν τὸ σῶμα.

Ἡ μήτηρ ἠννόνησεν ἀπὸ τὸ βλέμμα τοῦ ἰατροῦ καὶ ἔπεσε λιποθύμος.

— Ὁ εἰς ἐσώθη, εἶπεν ὁ ἰατρός, ὁ ἄλλος ἀπέθανεν.

Καὶ ἔσπευσεν εἰς βοήθειαν τῆς μητρὸς.

Μετέφερον τὸν Περικλῆ εἰς τὸ νεκροταφεῖον ἐπὶ τοῦ ἰδίου φερέτρου, τὸ ὅποιον κατεσκεύαζε τὴν προτεραιάν διὰ τὸν παλαιόν τοῦ συμμαθητήν, τὸν υἱὸν τοῦ πλουσίου τραπεζίτου, εἰς τὸν οἶκον τοῦ οἵου ἐδίδετο γεῦμα χαρμύσινον ἐπὶ τῇ ἀναρρώσει τοῦ υἱοῦ τοῦ.

Αἴσιος

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ

εἰς τὰ *Ἐκλεκτὰ Μυθιστορήματα*, κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν, ὑπολογιζομένης τῆς ἐτησίας συνδρομῆς εἰς 104 φύλλα.

ΕΞΕΔΟΘΗ

A. LUTAUD

ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ

τροποποιηθεῖσα συμφώνως τῇ Ἑλλ. Νομοθεσίᾳ ὑπὸ **Α. Καλλιθεῶ** ὑφηγητοῦ τῆς Ἱατροδικαστικῆς.

Εἰς τόμος εἰς σχῆμα 8ον ἐκ σελίδων 356 τιμώμενος ἀντὶ δραχμῶν 8.

Πωλεῖται παρὰ τῷ μεταφραστῇ καὶ ἐν τῷ κατὰ τὴν ὁδὸν Πατησίων ἀριθ. 9 γραφεῖν τῶν *Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων*.

Ἀποστέλλεται δὲ ἅμα τῇ παραλαβῇ τοῦ ἀντιτίμου ταῖς Ἐπαρχίαις, ἀντὶ δρ. 8,50 καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ ἀντὶ φρ. χρ. 8.

ΕΞΕΔΟΘΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ

ΥΠΟ

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

καθηγητοῦ τῆς Φυτολογίας
κ.τ.λ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Οὐσιωδῶς ἐπληρησμένη καὶ συντεταγμένη κατὰ τὰ νεώτερα συστήματα

Σύγγραμμα ἀναγκασιότατον εἰς τοὺς ἀμπελουργοὺς καὶ τοὺς οἰνοποιούς τῆς Ἀνατολῆς

Πωλεῖται ἐν τῷ γραφεῖν ἡμῶν

ANTI ΔΡΑΧ. 4.

ταῖς ἐπαρχίαις δρ. 4,30 καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ φρ. χρυσῶν 4. Ἀποστέλλεται δὲ ἅμα τῇ παραλαβῇ τοῦ ἀντιτίμου.